

Kỹ thuật nuôi Cua Đỉnh

Cua đỉnh là động vật thuộc lớp bò sát, bộ rùa, họ ba ba Tryonychidae. Trong họ ba ba có nhiều loài. Các loài thường gặp trên thị trường ba ba ở nước ta có ba ba hoa, ba ba gai, lẹp suối và cua đỉnh.

1. Thiết kế ao nuôi

Môi trường nuôi có ảnh hưởng rất lớn đến việc thành bại khi nuôi cua đỉnh, cần phải đảm bảo các yêu cầu kỹ thuật chủ yếu sau:

– Nên xây dựng ao nuôi ở nơi có nguồn nước sạch độc lập để bảo đảm cấp nước sạch. Không gian yên tĩnh, kín đáo, quang đãng, dễ thoát nước, không bị úng ngập.

– Diện tích ao nuôi tùy điều kiện với mỗi gia đình, nhưng thích hợp nhất là khoảng 500 m², nhiều nhất không quá 1.000 m².

– Mức nước thích hợp cho nuôi cua đỉnh thịt là từ 1,5 – 2 m, mức nước chứa thường xuyên từ 1 – 1,2m. Thời gian nắng nóng và mùa rét cho nước sâu thêm 20 – 30cm.

– Sườn bờ cần tạo chỗ cho cua đỉnh nghỉ ngơi dưới nước và trên bờ; có chỗ cố định cho cua đỉnh ăn để tiện theo dõi. Xung quanh cần có bờ cao, tốt nhất là xây bờ tường dựng đứng cao 0,5 m so với mặt đất để cua đỉnh không thoát ra ngoài.

– Mỗi ao có cống cấp nước và thoát nước riêng. Cống thoát nước có điều kiện nên đặt sát đáy ao để dễ tháo cạn và hút bỏ chất cặn bẩn trong ao. Cấp nước vào ao nên cho chảy ngầm, không xối mạnh trên mặt nước làm cua đỉnh sợ hãi không có lợi cho sinh trưởng.

– Có chỗ cố định cho cua đỉnh ăn để dễ theo dõi sức ăn của cua đỉnh và để làm vệ sinh khu vực ăn. Đơn giản nhất là cho thức ăn vào rổ, rá, nia, mẹt, khay, buộc dây treo ngập nước từ 0,3-0,6m cho cua đỉnh ăn, khi cần thì nhấc lên như nhấc vó. Có thể xây một bệ máng ở một góc ao, rộng 0,4 – 0,6m, ngập dưới nước 0,3 – 0,6m. Ao bể nhỏ và nông, đáy sạch có thể thả thức ăn trực tiếp xuống đáy ao cho ăn, nên chọn vị trí gần cửa cống tháo nước để dễ tháo hút chất cặn bẩn thức ăn thừa hàng ngày. Có thể luyện cho ba ba quen ăn ở ngay sát mép nước.

2. Thời vụ nuôi

Nhiệt độ nước các ao nuôi dao động trong phạm vi 24 – 32 độ C. Những nơi có điều kiện cấp nước tốt có thể khống chế được nhiệt độ nước trong phạm vi thích hợp nhất từ 26 – 30 độ C.

3. Chọn giống thả nuôi

Cần chọn con giống đồng cỡ, kích cỡ giống là 150 – 200 g/con. Ngoại hình bóng, không bị xây xát, dị hình, không bị tật. Con giống khỏe mạnh, đồng đều, hoạt động nhanh nhẹn, không nhiễm bệnh. Con giống khỏe thể hiện bằng cách cho lật ngửa chúng sẽ tự lật lại bình thường. Con giống yếu thể hiện ở triệu chứng là cổ rút không hết, bò chậm, mắt có tinh thể màu đục. Khi mua giống bà con nên mua ở những cơ sở có uy tín. Mật độ thả là 0,5 – 1,0 con/m². Trong điều kiện nuôi thâm canh có thể thả tới 2 con/m².

4. Kỹ thuật chăm sóc

– Thức ăn là động vật còn tươi sống như: Tôm, cá tạp, moi, dất, giun, ếch nhái, các loại phụ phế phẩm của lò mổ, thịt động vật kém phẩm chất, giun đất, cá tép khô... và bột ngũ cốc, tất cả xay nhỏ với tỷ lệ động vật/thực vật là 3/1. Lượng thức ăn cho ăn mỗi ngày trung bình bằng 10% trọng lượng. Cho ăn ngày 2 lần ở những vị trí cố định. Cho ăn vào sáng (mẹch, nia...) ngập trong nước 20-30cm. Sau mỗi lần cho ăn nên kéo lên kiểm tra xem lượng thức ăn có hết không để điều chỉnh cho phù hợp và vệ sinh.

– Cần kiểm tra bờ ao, rào chắn thường xuyên đặc biệt vào những ngày mới thả giống, trời mưa to. Chú ý tới nguồn nước đưa vào ao, bể nuôi luôn đầy đủ và sạch. Hàng ngày theo dõi sức ăn của cua đĩnh để điều chỉnh thức ăn cho phù hợp. Phát hiện kịp thời những hiện tượng bất thường để xử lý. Nếu không có điều kiện thay nước thường xuyên và triệt để cho ao, bể thì cứ 15 -30 ngày lại phải khử trùng cho ao, bể một lần bằng vôi bột với lượng 1,5-2kg/100m³ nước.

– Phòng bệnh rất quan trọng khi nuôi cua đĩnh. Để giảm bệnh cho cua đĩnh cần chú ý các biện pháp như: Chọn cua đĩnh giống phải đảm bảo tiêu chuẩn chất lượng. Trước khi thả giống phải tắm bằng dung dịch Sulfat đồng với liều lượng 8g/m³ trong thời gian 20 – 30 phút để phòng bệnh nấm và ký sinh đơn bào. Cuối vụ khử trùng ao, bể nuôi bằng cách bón 10 – 15kg vôi/100m². Không nên để thức ăn dư thừa. Định kỳ 15 – 20 ngày/lần hoà nước vôi với lượng 1,5 – 2kg/100m³ té cho ao, bể nuôi. Những ngày nhiệt độ nước 18 – 25 độ C, dùng dung dịch Sulfat đồng (CuSO₄) với nồng độ 8g/m³ hoặc thuốc tím nồng độ 20g/m³. Mỗi ngày tắm 1 lần/30 phút để phòng bệnh nấm thủy mi. Khi bị bệnh phải nhốt riêng để điều trị đồng thời nhanh chóng vệ sinh môi trường ao nuôi. Không nuôi ở mật độ quá dày.

* Những điều cần lưu ý:

– Thức ăn phải được rửa sạch, băm nhỏ (phù hợp kích cỡ miệng), nếu ương hoi phải được nấu chín, không cho ăn thức ăn mặn và bị ẩm mốc.

– Giảm lượng thức ăn khi nhiệt độ xuống thấp kéo dài.

– Sau khi thay nước xong cua đĩnh có thể bỏ ăn 2 -3 ngày.

– Tránh gây tiếng động mạnh khi cho ăn, khi thay nước.

5. Thu hoạch

– Sau 9 – 10 tháng nuôi cua đĩnh đã đạt cỡ khoảng 0,9 – 1,0 kg/con. Theo kinh nghiệm của những người nuôi cua đĩnh thì năm đầu chúng tăng trưởng chậm, nhưng đến năm thứ 2 thì tăng trưởng rất nhanh, có thể tăng 2 – 3 kg/con, thậm chí 4 – 5 kg/con. Vì thế hầu hết người nuôi đều kéo dài đến năm thứ 2 mới thu hoạch. Có thể thu tỉa bằng cách tháo bớt nước trong ao, để mò bắt từng con. Nếu thu toàn bộ, phải tháo cạn nước và bắt từng con. Khi bắt cần phải nhẹ nhàng không làm xây xát da, không dẫm lên lưng cua đĩnh, không nhốt cua đĩnh quá dày, tránh chúng cào vào lưng lẫn nhau gây tổn thương. Giữ những con nhỏ để nuôi tiếp hoặc chọn những con lớn để nuôi vỗ cho đẻ lấy giống năm sau. Trước khi vận chuyển không để cua đĩnh ở trong nước mà để ở nơi ẩm. Dụng cụ chứa cua đĩnh có thể là bị cối, giỏ cối, sọt hay thùng gỗ thoáng, có lót bèo để giữ ẩm.

– Xếp một lớp bèo, một lớp cua đing, tốt nhất là ngăn cho mỗi con ở một ô. Nếu vận chuyển vào trưa nóng thì dùng đá bọc vải để lên trên cho nước mát chảy xuống. Nếu vận chuyển qua đêm thì khi nghỉ đêm phải tháo ra, sáng hôm sau đóng lại. Chú ý mọi thao tác đều phải nhẹ nhàng.